

ΕΚΛΟΓΕΣ ΣΤΙΣ ΗΠΑ

ΡΙΤΣΑΡΝΤ ΦΟΛΚ*

Με απογοήτευσε ο Ομπάμα, αλλά θα τον υποστηρίξω και πάλι

ΤΟ 2008, ο Μπαράκ Ομπάμα αναζωπύρωσε σε πολλούς την πίστη στην εκλογική διαδικασία του αμερικανικού έθνους και αναβίωσε τη βαθύτερη υπόσχεση της αμερικανικής δημοκρατίας, φέρνοντας στο προσκήνιο τις εθνικές πολιτικές εμπειρίες έναν λαμπρό και συμπονετικό Αφρικανο-αμερικανό υποψήφιο. Όταν ο Ομπάμα κατάφερε τελικά να κερδίσει τις προεδρικές εκλογές, αυτή ήταν μία από τις πιο συναρπαστικές πολιτικές στιγμές της ζωής μου και πολύ καθουσαστική μετά τα σκοτεινά χρόνια της προεδρίας του Τζορτζ Μπους. Φυσικά, τα συναισθήματα αυτά δεν τα συμμερίζονταν όλοι οι Αμερικανοί, και μια σημαντική μειονότητα ήταν εξοργισμένη επειδή πίστευε ότι η εκλογή ενός μαύρου άνδρα ήταν το χαμηλότερο σημείο που θα μπορούσε να φτάσει το αμερικανικό έθνος, η απώλεια μιας ευκαιρίας να επανακτηθεί ο έλεγχος της χώρας για λογαριασμό των λευκών Αμερικανών χριστιανών, σε μια περίοδο που, όπως πίστευαν, διεξαγόταν μια διαδικασία κατάληψης της κοι-

Η εκλογή της ομάδας Ρόμνι - Ράιαν θα αποτελέσει οπισθοδρόμηση σε όλους τους τομείς της αμερικανικής πολιτικής

νωνίας από μουσουλμάνους. Η πόλωση αυτή έδωσε αφορμή να αναδυθεί ένα ρεύμα ισλαμοφοβίας με ευαγγελικό ενθουσιασμό για το Ισραήλ. Από αυτή την άποψη, το φαινόμενο Ομπάμα ήταν μια μεικτή ευλογία. Ωστόσο, οι ελπίδες μου ήταν από την αρχή περικυκλωμένες από αμφιβολίες και έκαναν ό,τι καλύτερο μπορούσα να αναστείλω τη δυσπιστία. Υπήρχαν ελάχιστες ενδείξεις ότι μια κυβέρνηση Ομπάμα θα απελευθέρωνε τη διαδικασία διακυβέρνησης από την τριπλή δέσμευσή της προς τη Γουόλ Στριτ, το Πεντάγωνο και το Ισραήλ. Συνέχιζα ωστόσο να αιτιολογώ ως σημαντική την εκλογή του Ομπάμα, επειδή θα μπορούσαν να γίνουν περισσότερα πράγματα για τους φτωχούς και αυτούς που είχαν πληγεί από την ανεργία και τις κατασχέσεις κατοικιών, να διοριστούν καλύτεροι δικαστές και διπλωμάτες και να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στο πρόβλημα της κλιματικής αλλαγής. Υστερα από τέσσερα χρόνια, συνεχίζω να πιστεύω ότι αυτές οι διαφορές έχουν επαρκή σημασία που καθιστούν ανεύθυνο να μην υποστηρίξω τον Ομπάμα και το Δημοκρατικό Κόμμα. Αυτό που συνέβη κατά τη διάρκεια της πρώτης θητείας του

Ομπάμα είναι σίγουρα απογοητευτικό. Οι άνθρωποι που επέλεξε ο Ομπάμα για το οικονομικό του επιτελείο προέρχονται από το χρηματοοικονομικό κατεστημένο και είχαν μάλιστα στενές διασυνδέσεις με τις μεγαλύτερες εταιρείες και οργανισμούς στη Γουόλ Στριτ. Η διάσωση των τραπεζών ήταν το κύριο μέλημα και αγνόησαν σε μεγάλο βαθμό τις ανάγκες των απλών ανθρώπων που είχαν πληγεί από τη χρηματοοικονομική κρίση, αν και προώθησαν μέτρα για την αντιμετώπιση της ανεργίας που είχαν έντονη αντίσταση από τους Ρεπουμπλικάνους. Στις διεθνείς υποθέσεις, ο Ομπάμα αναγνώρισε εξαρχίς τα δικαιώματα των Παλαιστινίων, ζήτησε από το Ισραήλ να παγώσουν την επέκταση των οικισμών, αλλά άλλαξε στάση όταν το Ισραήλ αρνήθηκε να εισακούσει τα λογικά αιτήματα του προέδρου Ομπάμα, αποδεικνύοντας για άλλη μία φορά ότι το Ισραήλ έχει στριμώξει για τα καλά στη γωνία την κυβέρνηση των ΗΠΑ.

Ωστόσο, θα πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι η τύχη δεν στάθηκε ευνοϊκή για τον Ομπάμα: βρέθηκε αντιμέτωπος με τη χειρότερη οικονομική κρίση από τη Μεγάλη Ύφεση του '30 και σε μια περίοδο που η αμερικανική κοινωνία γλιστρούσε επικίνδυνα προς την άκρα δεξιά, όπως αντικατοπτρίζει η άνοδος του Tea Party και η εκλογική αντιδραστικών πολιτικών στα δύο σώματα του Κογκρέσου.

Η κυβέρνηση Ομπάμα έχει βρεθεί αντιμέτωπη με το πιο δεξιό Κογκρέσο στην πρόσφατη ιστορία των Ηνωμένων Πολιτειών και έχει συναντήσει σθεναρή αντίσταση από τους Ρεπουμπλικάνους σε όποια πρωτοβουλία ανέλαβε για την ανάκαμψη της οικονομίας. Για μένα προσωπικά, η υποψηφιότητα και η εκλογή του Ομπάμα το 2008 είχε να κάνει περισσότερο με την ελπίδα παρά με τον φόβο. Η ομάδα Ρόμνι - Ράιαν, αν εκλεγεί, θα αποτελέσει οπισθοδρόμηση σε όλους τους τομείς της αμερικανικής πολιτικής. Θα εφαρμοστεί μια οικονομική πολιτική που θα ευνοήσει αφάνταστα τους πλούσιους και θα πλήξει την ίδια στιγμή τους φτωχούς και τους άνεργους.

Στην εξωτερική πολιτική, αν εφαρμοστεί το 50% από αυτά που λέει, θα οδηγηθούμε σε στρατιωτική σύγκρουση με το Ιράν, το Ισραήλ θα έχει παντελώς ελεύθερα τα χέρια του, θα ξεσπάσει εμπορικός πόλεμος με την Κίνα και θα έχουμε εμβάθυνση των χρηματοοικονομικών και οικονομικών κρίσεων. Εάν επανκλειστεί ο Ομπάμα, θα έχουμε σίγουρα έναν πιο συνετό πρόεδρο, αν και το βάρος στις αμερικανικές επιρροές θα συνεχιστεί να πέφτει στη «λάθος πλευρά της ιστορίας».

Για μένα, οι επερχόμενες εκλογές στις ΗΠΑ έχουν να κάνουν περισσότερο με τον φόβο παρά με την ελπίδα.

* *Ομότιμος καθηγητής Διεθνούς Δικαίου στο Πανεπιστήμιο του Πρίνστον, επισκέπτης καθηγητής Παγκόσμιας Πολιτικής στο Πανεπιστήμιο της Καλιφόρνιας στη Σάντα Μπάρμπαρα και ειδικός εισηγητής του ΟΗΕ για την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στα Κατεχόμενα Παλαιστινιακά Εδάφη.*

Του STEVE BELL από την GUARDIAN

ΤΖΕΪΜΣ Κ. ΓΚΑΑΜΠΡΕΪΘ*

Με κυβέρνηση Ρεπουμπλικάνων η οικονομία οδηγείται στην ύφεση

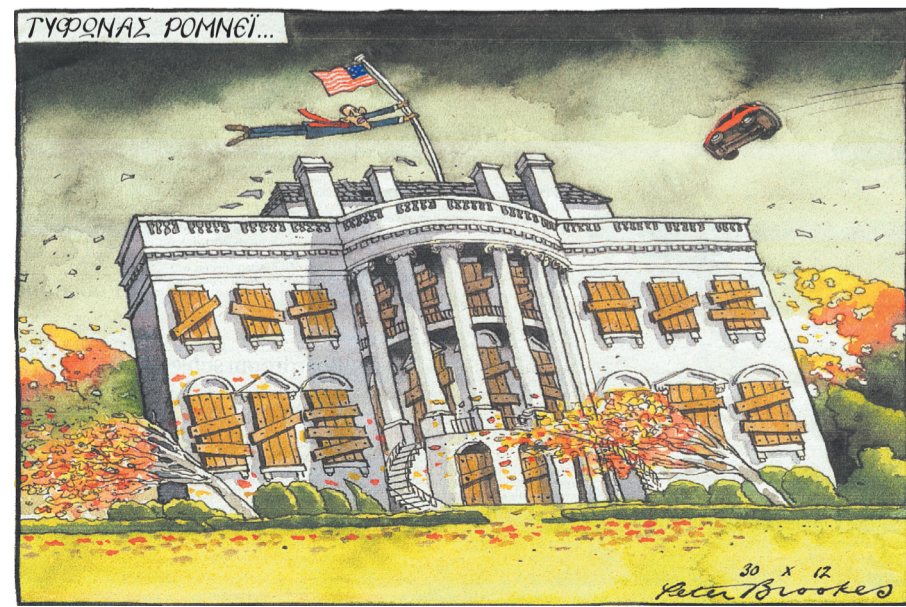
ΟΤΑΝ με ρωτάνε τι διακυβεύεται στις προεδρικές εκλογές του 2012 στις ΗΠΑ, η απάντηση που δίνω δείχνει να φαίνεται αρκετό κόσμο: η αποτελεσματικότητα της διακυβέρνησης. Υπάρχουν πολλά πράγματα που μπορεί να καταλογίσει κανείς εναντίον του Ομπάμα, κι εγώ σίγουρα δεν είμαι καθόλου ικανοποιημένος με διάφορες πτυχές των πολιτικών που έχει επιλέξει να εφαρμόσει (προσδευτικός στα κοινωνικά ζητήματα, μετριοπαθής έως συντηρητικός σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμά-

των, αστικών ελευθεριών και εξωτερικής πολιτικής, συντηρητικός κεντρώος στην οικονομική πολιτική), αλλά η μορφή διακυβέρνησης κάτω από την ηγεσία του Ομπάμα έχει αποδειχτεί κάτι περισσότερο από αποτελεσματική. Συγκρίνετε, για παράδειγμα, τον χειρισμό του τυφώνα Καρίνα το 2005 επί κυβέρνησης Μπους με τον χειρισμό του υπερ-τυφώνα Σάντι από την κυβέρνηση Ομπάμα. Ο Ρεπουμπλικάνος κυβερνήτης Κρις Κρίστι του Νιου Τζέρσεϊ επαίνεσε τον Ομπάμα για τον θαυμάσιο χειρισμό της κυβέρνησης σχετικά με τα μέτρα που λήφθηκαν για την αντιμετώπιση του απόλυτα καταστροφικού υπερ-τυφώνα Σάντι. Στην προεκλογική του εκστρατεία, ο κ. Ρόμνι έχει προτείνει την κατάργηση της Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας Χειρισμού Καταστάσεων Εκτάκτων Αναγκών και την ανάθεση τέτοιων έργων σε ιδιωτικές εταιρείες. Η ιδιωτικοποίηση των υπηρεσιών του δημοσίου τομέα χαρακτηρίζουν γενικό-

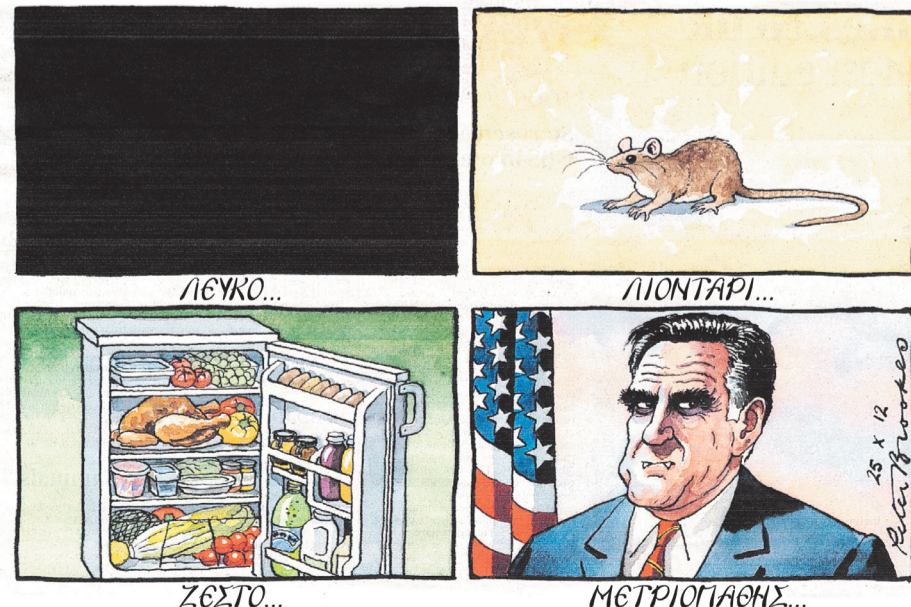
τερα την προσέγγιση των Ρεπουμπλικάνων και τους διαφοροποιούν με τους Δημοκρατικούς. Στα μεγάλα ζητήματα πολιτικής δεν υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των σημερινών Δημοκρατικών και των Ρεπουμπλικάνων. Και οι δύο επιδιώκουν τρόπους να τροποποιήσουν το σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης μέσω της συρρίκνωσης των οφελών που παρέχει, αν και μια κυβέρνηση με πρόεδρο τον Ρόμνι θα προχωρήσει σε πιο βαθιές περικοπές. Ανεξάρτητα από το ποιος θα εκλεγεί πρόεδρος, η οικονομική πολιτική θα βασιστεί σε μέτρα λιτότητας, με μια κυβέρνηση Ρεπουμπλικάνων να επιδιώκει μεγαλύτερες περικοπές των δαπανών στον μη αμυντικό τομέα και ίσως καθόλου στον αμυντικό τομέα. Σχετικά με την ευρωπαϊκή κρίση, ούτε ο Ρόμνι ούτε ο Ομπάμα είναι σε θέση να προσφέρουν μια επινυτική προσέγγιση. Η οικονομική πολιτική του Ομπάμα έχει απογοητεύσει ιδιαίτερα, αλλά αυτό που δεν φαίνεται να αντιλαμβάνε-

ται η ευρωπαϊκή ελίτ είναι ότι ακόμα και τα περιορισμένα μέτρα επεκτατικής δημοσιονομικής πολιτικής που υλοποίησε η αμερικανική κυβέρνηση συνέβαλαν στη σταθεροποίηση της αμερικανικής οικονομίας και περιορίσαν το πρόβλημα της ανεργίας. Η πολιτική της λιτότητας βυθίζει σε ύφεση όλη την ΕΕ, ενώ καταστρέφει κυριολεκτικά χώρες όπως η Ελλάδα, η Πορτογαλία και η Ισπανία. Μια κυβέρνηση Ρεπουμπλικάνων θα μπορούσε να οδηγήσει την αμερικανική οικονομία ξανά στην ύφεση.

* *Καθηγητής Οικονομικών στην έδρα «Lloyd M. Bentsen Jr.» στις Κυβερνητικές/Επιχειρησιακές Σχέσεις και καθηγητής Διακυβέρνησης στο Πανεπιστήμιο του Τέξας στο Οστν και ανώτατος μελετητής στο Levy Economics Institute του Bard College.*

Του PETER BROOKES από τους TIMES

Του PETER BROOKES από τους TIMES

Χ. Ι. ΠΟΥΛΥΧΡΟΝΙΟΥ*

Ο Ρόμνι είναι επικίνδυνος και οι Ρεπουμπλικάνοι θεοπάλαβοι

ΟΙ ΠΡΟΕΔΡΙΚΕΣ εκλογές του 2012 στις ΗΠΑ, όπου το σώμα εκλεκτόρων (ο πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών δεν εκλέγεται από τον λαό) θα επιλέξει τον επόμενο πρόεδρο και αντιπρόεδρο της χώρας - και οι οποίες συμπίπτουν με τις εκλογές στη Βουλή των Αντιπροσώπων, ενώ θα διεξαχθούν και 33 ανακριτικές για έδρες στη Γερουσία καθώς και εκλογές για κυβερνήτες σε διάφορες πολιτείες - είναι από τις σημαντικότερες των τελευταίων τουλάχιστον δύο δεκαετιών για πολλούς και διάφορους λόγους. Ουσιαστικά, η αμερικανική κοινωνία βρίσκεται σε ένα πολύ κρίσιμο σταυροδρόμι και η εκλογή του επόμενου προέδρου θα μπορούσε να κρίνει σε πολύ μεγάλο βαθμό εάν επιτρέψουν οι ΗΠΑ στη σκοτεινή περίοδο του πρόσφατου παρελθόντος, αυτή του μιλιταρισμού και ενός ξεδιάντροπου ταξικού πολέμου από την πλευρά μιας ασύλληπτα άπληστης και αρπακτικής χρηματοοικονομικής πλουτοκρατίας, ή θα κάνουν ακόμη ένα μικρό αλλά σημαντικό βήμα πιο κοντά προς την εφαρμογή πολιτικών με στόχο την ανάκαμψη της πραγματικής οικονομίας και τη δημιουργία θέσεων εργασίας, την αντιμετώπιση της ανισότητας, που αποτελεί σήμερα το σημαντικότερο ίσως πρόβλημα στην αμερικανική κοινωνία, τη μείωση των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής και τη διεθνή ύφεση και ειρήνη.

Ο πρόεδρος Ομπάμα έχει απογοητεύσει με τις πολιτικές που εφάρμοσε τα τελευταία τέσσερα χρόνια και σίγουρα δεν μπορεί κανείς πλέον να τον εμπιστευθεί ότι είναι ο κατάλληλος άνθρωπος για την υλοποίηση των παραπάνω στόχων. Από την άλλη όμως μεριά βρέθηκε αντιμέτωπος με τη μεγαλύτερη οικονομική κρίση από τη δεκαετία του '30, ενώ επέδειξε αρκετά μεγαλύτερο ενδιαφέρον και ευαισθησία για τους φτωχούς, τους άνεργους και αυτούς που πλήγηκαν από τη χρηματοοικονομική κρίση του 2007-09 απ' ό,τι επέδειξαν οι Ρεπουμπλικάνοι. Οι Ρεπουμπλικάνοι προσπάθησαν να σταματήσουν ακόμα και τα βασικά προγράμματα στήριξης και αλληλεγγύης που επέκτεινε η κυβέρνηση Ομπάμα για τους άνεργους. Γενικά, ο Ομπάμα έχει να αντιμετωπίσει την αισχρότερη αντιπολίτευση που έχει υπάρξει στο αμερικανικό Κογκρέσο στη σύγχρονη εποχή. Ακόμη και η προσωπική επίθεση που είχε δεχθεί ο Κλίντον για τις σεξουαλικές του αμαρτίες από τους πολιτικούς του αντιπάλους ήταν περιορισμένης εμβέλειας και προέρχονταν από συγκεκριμένα άτομα. Στην περίπτωση του Ομπάμα, εναντίον του έχει ταχθεί σύσσωμο το ρεπουμπλικανικό στρατόπεδο, με πρωταρχικό στόχο εξαρχίς την καταστροφή της οικονομίας προκειμένου να χάσει ο σημερινός πρόεδρος κάθε πιθανότητα επανεκλογής του.

Οι ιδεολογικές διαφορές μεταξύ των σημερινών Δημοκρατικών και Ρεπουμπλικάνων σίγουρα δεν είναι μεγάλες. Το Δημοκρατικό κόμμα έχει μεταλλαχθεί με τον τρόπο που μεταλλάχθηκε το ΠΑΣΟΚ στην Ελλάδα και το Εργατικό Κόμμα στην Αγγλία. Ο Ομπάμα είναι μέρος του λεγόμενου New Democratic Coalition, μιας πολιτικής εξέλιξης από την εποχή του Τζιμ Κάρτερ. Υποτίθεται ότι το Δημοκρατικό κόμμα αποτελείται από φιλελεύθερους (στην αμερικανική πολιτική παράδοση οι φιλελεύθεροι είναι οι σοσιαλδημοκράτες της Κεντρικής και Βόρειας Ευρώπης). Ωστόσο, ο τελευταίος πραγματικά φιλελεύθερος πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών ήταν ο Ρίτσαρντ Νίξον, ένας Ρεπουμπλικάνος! Ο Κλίντον ήταν ίσως ο πλέον μεταλλαγμένος Δημοκρατικός και ο πρόεδρος που προώθησε τις πιο αντιδραστικές μεταρρυθμίσεις στο αμερικανικό κράτος πρόνοιας. Ο Ομπάμα είναι μια από τα ίδια. Προϊόν της αμερικανικής βιομηχανίας δημοσίων σχέσεων και πολιτικού μάρκετινγκ. Οι πολιτικές του αξίες είναι σχεδόν ανύπαρκτες.

Μόνο με πίεση από τη λαϊκή βάση μπορούν τέτοιο είδος πολιτικού να εφαρμοστούν πολιτικές που μερικούς σε κάποιον βαθμό για το κοινό καλό και τις ανάγκες των φτωχών και των αδυνάμων. Η κύρια διαφορά των Δημοκρατικών με τους Ρεπουμπλικάνους είναι ότι αυτοί δεν είναι θεοπάλαβοι!

Ο Ομπάμα είναι πρόϊον της αμερικανικής βιομηχανίας δημοσίων σχέσεων και οι πολιτικές του αξίες είναι σχεδόν ανύπαρκτες

Δεν επιθυμούν τη διάβρωση του κοινωνικού ιστού προκειμένου να επωφεληθούν ακόμη περισσότερο οι πλούσιοι, δεν διακατέχονται από μίσος και απέχθεια απέναντι στους φτωχούς, δεν τροφοδοτούν την άγνοια, τον θρησκευτικό φανατισμό, τη μισαλλοδοξία και τον αυταρχισμό, και δεν διατείνονται ότι έχουν ανοικτή γραμμή επικοινωνίας με τον Παντοδύναμο (ίσως επειδή οι Ρεπουμπλικάνοι κρατούν απόρρητο τον τηλεφωνικό αριθμό στο υπερπέραν). Ο Ρόμνι είναι επικίνδυνος. Οι μακροοικονομικές συνέπειες της πολιτικής που θα ακολουθήσει θα επιδράσουν στην κατάσταση της οικονομίας, που παραπαίει, και θα αυξήσουν ακόμα περισσότερο την ανισότητα. Σε θέματα εξωτερικής πολιτικής, μια ανοικτή σύγκρουση με το Ιράν είναι πολύ πιθανότερη με τον Ρόμνι πρόεδρο. Ακριβώς πόσο επικίνδυνος μπορεί να είναι ο Ρόμνι είναι κάτι που προσωπικά δεν θα ήθελα να μάθω!

* *Ερευνητής και εταίρος Πολιτικής στο Levy Economics Institute του Bard College στη Νέα Υόρκη.*